

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 487/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 16 C 74/2006, Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 8 Co 178/2012 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Cdo 101/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 74/2006, Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 8 Co 178/2012 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší soud“) pod sp. zn. 4 Cdo 101/2014. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 20. júna 2015.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 16 C 74/2006-245 zo 7. februára 2012 bola zamietnutá žaloba sťažovateľa ako žalobcu proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, označenej ako žalovaný 1, Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, označenej ako žalovaný 2 a Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, označenej ako žalovaný 3 o náhradu nemajetkovej ujmy a iné.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 178/2012-279 z 25. júna 2013 bol rozsudok okresného súdu č. k. 16 C 74/2006-245 zo 7. februára 2012 potvrdený.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 101/2014 z 23. septembra 2014 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co 178/2012-279 z 25. júna 2013.

K porušeniu označených práv došlo podľa sťažovateľa tak, že žiaden zo všeobecných súdov neprerokoval jeho požiadavku na odškodnenie za krivé obvinenie z trestného činu krádeže. Všeobecné súdy totiž len uviedli, že sťažovateľ je zlodej, ktorý nebol potrestaný iba preto, že trestnosť krádeže zanikla premlčaním. Týmto sa vlastne zopakovali ohovárania tvoriace predmet konania a popreli právoplatné rozhodnutia príslušného orgánu, ktorými je preukázaný opak.

Všeobecné súdy podľa presvedčenia sťažovateľa odmietli prerokovať i ohovárania uvedené v rozsudku krajského súdu č. k. 9 Cbs 64/03-163 z 13. septembra 2005, ktoré vlastne spôsobili krivé obvinenie sťažovateľa. Návrh na ochranu osobnosti, ktorý sťažovateľ v konaní tiež uplatnil, nebol akceptovaný s odôvodnením, že konať o ochrane osobnosti podľa zásad Občianskeho zákonníka nemožno v rámci zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších

predpisov. Súd totiž ohovárať vôbec nemôže, pričom na postup, ktorý by mohol byť považovaný u iného subjektu za ohováranie, má súd zákonné oprávnenie (tzv. zákonnú licenciu).

Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 101/2014 z 23. septembra 2014 bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľa ešte 3. novembra 2014. Na základe pochybenia právneho zástupcu sťažovateľa nastala situácia, keď uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi reálne doručené až 1. júna 2015.

Z čestného vyhlásenia právneho zástupcu sťažovateľa advokáta JUDr. Stanislava Jakubčíka, Kutlíkova 17, Bratislava, z 18. júna 2015 v tejto súvislosti vyplýva, že až 1. júna 2015 odovzdal sťažovateľovi ako klientovi uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 101/2014 z 23. septembra 2014 s tým, že k oneskorenému odovzdaniu uznesenia došlo na základe chyby spôsobenej advokátskou kanceláriou.

V dôsledku uvedeného podľa sťažovateľa platí, že uznesenie najvyššieho súdu nebolo príslušným súdom sťažovateľovi nikdy doručené, a to napriek tomu, že jednoznačne mu malo byť doručené. Sťažovateľ sa až z odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 16 C 74/2006 z 21. apríla 2015 doručeného právnomu zástupcovi 29. apríla 2015 dozvedel, že má existovať dovolacie uznesenie najvyššieho súdu. Preto dôvodne očakával, že mu bude rozhodnutie najvyššieho súdu doručené, pretože ustanovenie § 49 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o doručovaní zásielok splnomocnencovi sa vzťahuje len na prvostupňové a druhostupňové súdne konanie. Na doručovanie konečných rozhodnutí o mimoriadnych opravných prostriedkoch sa však toto ustanovenie vzťahovať nemôže, pretože s doručením tohto rozhodnutia je spojený začiatok plynutia lehoty na podanie významného prostriedku nápravy v tých prípadoch, v ktorých došlo v predchádzajúcom súdnom konaní k porušeniu základných ľudských práv, a to lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Na rozdiel napríklad od odvolacieho konania splnomocnenec účastníka konania nemá žiadnu právomoc pri začatí takéhoto konania, pretože také rozhodnutie môže prijať len samotný účastník konania. Preto je sťažovateľ toho názoru, že mu lehota na podanie ústavnej sťažnosti dosiaľ ani nezačala plynúť, resp. pokiaľ predsa začala, bolo to najskôr 1. júna 2015, keď právny zástupca reálne

doručil sťažovateľovi dovolacie uznesenie najvyššieho súdu. Po mesiaci márneho čakania na doručenie sťažovateľ usúdil, že takéto doručenie súd asi nemá v úmysle vykonať, preto 1. júna 2015 požiadal okresný súd o doručenie rozhodnutia a zároveň požiadal aj svojho právneho zástupcu o doručenie kópie jeho výtlačku rozhodnutia, ktorý to okamžite v ten istý deň aj urobil. Takýmto postupom sa stalo, že sťažovateľ sa s obsahom rozhodnutia zoznámil až 1. júna 2015 a domnieva sa, že sťažnosť je včas podaná.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR na prístup k súdu, ako aj základné právo podľa článku 6 ods. 1 európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní sp. zn. 16C 74/2006, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, na Krajskom súde v Bratislave v konaní sp. zn. 8Co 178/2012, ako súde odvolacom a na Najvyššom súde Slovenskej republiky, ako súde dovolacom, v konaní sp. zn. 4 Cdo 101/2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 178/2012-279 zo dňa 25.06.2013 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 101/2014 z 23.09.2014 sa zrušuje.

5. Ústavný súd SR priznáva [REDAKOVANÉ], primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 EUR (slovom päťtisíc eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný sťažovateľovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Ústavný súd SR priznáva [REDAKOVANÉ] CSc., primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 EUR (slovom päťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný sťažovateľovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ako to sťažovateľ sám uvádza, dovolacie uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 101/2014 z 23. septembra 2014 bolo jeho právnomu zástupcovi doručené 3. novembra 2014. Právny zástupca však uznesenie (ako to vyplýva z jeho čestného vyhlásenia z 18. júna 2015) v dôsledku chyby spôsobenej jeho advokátskou kanceláriou odovzdal sťažovateľovi až 1. júna 2015.

Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na to, že uznesenie najvyššieho súdu bolo doručené ešte 3. novembra 2014, treba sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, ktorá bola

odovzdaná na poštovú prepravu až 20. júna 2015, považovať v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde za oneskorene podanú.

Opačnú argumentáciu sťažovateľa nebolo možné akceptovať.

Podľa § 49 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

Podľa § 243c časti vety pred bodkočiarkou Občianskeho súdneho poriadku pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení, všeobecné sudy nepochybili, keď dovolacie uznesenie najvyššieho súdu nedoručili sťažovateľovi, ale jeho právnomu zástupcovi.

V danej súvislosti treba ešte poznamenať, že pokiaľ by sa vychádzalo z právneho názoru sťažovateľa, podľa ktorého dovolacie uznesenie by malo byť doručené aj jemu, potom by ústavný súd musel podanú sťažnosť považovať za predčasnú a nebolo by v jeho právomoci do doručenia dovolacieho uznesenia sťažovateľovi o sťažnosti konať a rozhodnúť. Inými slovami, sťažnosť by musel odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci.

Napokon ústavný súd dodáva, že oneskorené odovzdanie dovolacieho uznesenia sťažovateľovi jeho právnym zástupcom môže byť podkladom pre prípadný nárok sťažovateľa na náhradu škody proti právnomu zástupcovi. Nemá to však nijaký vplyv na posudzovanie včasnosti tejto sťažnosti.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. augusta 2015